

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 206

van **KOEN DANIËLS**

datum: 15 december 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Adviezen commissie Beter Onderwijs - Opmenging

In oktober 2021 werd het rapport 'Naar de kern: de leerlingen en hun leerkracht' van de commissie Beter Onderwijs gepubliceerd. Daarin staan 58 adviezen en 10 speerpunten om de onderwijskwaliteit op te krikken. Enkele adviezen die terug te vinden zijn in het rapport zijn:

- Leerkrachten moeten de ruimte en de steun krijgen om kwaliteitsvol les te geven.
- Ouders moeten de pedagogische werking van de school voluit ondersteunen.
- Het technisch en het beroepsonderwijs verdienen meer maatschappelijke waardering.
- De leerplichtleeftijd zou geleidelijk verder verlaagd moeten worden van 5 naar 3 jaar.
- Leerkrachten moeten hoge verwachtingen stellen aan kansarme kinderen.
- Niemand heeft baat bij overdiagnostisering of de therapeutisering van elk leerprobleem.
- De lerarenopleiding krijgt best een instaproef met bindende gevolgen.
- Een onafhankelijk Kenniscentrum Onderwijs.

De commissie bestond uit 7 academici en 7 personen uit de praktijk met Philip Brinckman als voorzitter. Ook vanuit het onderwijsveld was er enorm veel belangstelling om mee te werken. De inspanningen van al deze mensen leidden tot het gepubliceerde rapport. En ondanks het feit dat de commissie veel adviezen heeft geformuleerd en dat ze zich bewust zijn van de uitdagingen zijn ze er van overtuigd dat we opnieuw kunnen aanknopen bij de internationale top als we terug naar de kern van ons onderwijs treden.

We zijn ondertussen meer dan een jaar verder en de vraag rijst welke gevolgen er al gegeven zijn aan het rapport. Aan het laatste advies dat hierboven werd opgesomd, werd al uitvoering gegeven door de ontwikkeling van een Vlaams leerpunt onder voorzitterschap van Pedro De Bruyckere.

1. Welke opvolging werd er al gegeven aan de geformuleerde adviezen? Kan de minister een overzicht geven van de maatregelen die genomen werden gekoppeld aan de adviezen van de commissie?
2. Welke stappen zullen er in de toekomst nog gezet worden?
3. Komt er nog een terugkoppeling met de commissie wanneer verschillende van hun adviezen mee zijn genomen in het beleid om dit te evalueren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 206 van 15 december 2022
van **KOEN DANIËLS**

Hiervoor verwijs ik u naar onderstaand overzicht.

De Commissie Beter Onderwijs duidde zelf 13 prioriteiten (21 adviezen) aan waarvan men vond dat hier de komende jaren de focus dient op te liggen. Deze worden in het overzicht eerst gelinkt aan het huidig beleid.

De onderwijsverstrekkers, VLIR en VHLORA engageerden zich om zich - elk binnen zijn eigen bevoegdheid en eigenheid - de komende 2 jaar in te zetten op de 13 naar voor geschoven prioriteiten. Immers, veel van de adviezen zijn vooral een opdracht voor het werkveld en minder voor de overheid.

De Commissie Beter Onderwijs wordt op regelmatige basis uitgenodigd door het werkveld om het rapport toe te lichten. Daarnaast betrek ik hen zelf ook waar mogelijk, denk bv. maar aan de Vlaams-Nederlandse onderwijstop, waar de commissie zelf ook haar rapport zal voorstellen.

13 Prioriteiten vanuit de Commissie Beter Onderwijs

Advies 1-2 Meer aandacht besteden aan de school als efficiënte, cognitieve leeromgeving vanuit een evidence-informed aanpak waarbij voldoende tijd gegeven wordt aan het inoefenen van basiskennis en basisvaardigheden.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
1. Meer aandacht besteden aan de school als efficiënte, cognitieve leeromgeving vanuit een evidence-informed aanpak - Kennis van cognitieve basissystemen (geheugen, aandacht, taalverwerving, enz.) en optimale leertechnieken groter belang toekennen in de klas, in de lerarenopleidingen én bij de lerarenprofessionalisering. - De kwaliteit van de professionalisering op wetenschappelijke wijze evalueren. Onwetenschappelijke aanpakken weren.	- Middelen PBD (pedagogische begeleiding) voor brede basiszorg en effectieve didactiek - Professionaliseringsinitiatieven zoals bv de prioritaire nascholing (22-24) met focus op didactiek wiskunde/ PAV eerste graad SO/taalintegratie KL-1elj. De prioritaire nascholing 20-22 zette in op taal/Nederlands. - Leerpunt	
2. Meer tijd besteden aan basiskennis en -vaardigheden - Kennis- en kennisverwerving herwaarderen. - Aandacht schenken aan het inoefenen van domeinspecifieke kennis en vaardigheden via afzonderlijke vakken.	- Ambitieuze eindtermen/minimumdoelen in het basis en secundair onderwijs met focus op Nederlands, Moderne Vreemde Talen en Wiskunde-Wetenschappen-technologie en STEM. - Te bereiken eindtermen basisgeletterdheid in eerste graad SO. Wordt nog geëvalueerd. - Vlaamse toetsen die focussen op Nederlands en wiskunde. - Leesoffensief met doel om (wat onderwijs betreft) meer in te zetten op (voor)lezen in KL/LO/SO en de lerarenopleiding (technisch, begrijpend, leesmotivatie)	

Advies 4-28 Verhogen van het taalkundig vermogen (instructietaal) van de leerlingen, vanaf de kindertoezicht, naar de kleuterklas, over de lagere school tot in het secundair onderwijs. Achterstand in de instructietaal aanpakken.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
4. Verhogen van het taalkundig vermogen van de leerlingen - Doorheen het hele basisonderwijs en zelfs in de eerste jaren van het secundair onderwijs voldoende aandacht schenken aan technisch vlot leren lezen. - De instructietijd voor begrijpend lezen verhogen. Meer gewicht toekennen aan (voor)leesmomenten. - Een leeslijn uitwerken die start met de opleidingen voor de kindertoezicht en zo door- werkt naar de kleuterklas en het volledige leerplichtonderwijs. - Vernieuwde aandacht creëren voor kinder- en jeugdliteratuur en in de latere jaren voor de klassiekers van de Nederlandstalige en de wereldliteratuur.	- Ambitieuze eindtermen/minimumdoelen basis- en secundair onderwijs met focus op Nederlands - Vlaamse toetsen met focus op Nederlands - Leerpunt met oog voor lees- en taaldidactiek - Acties leesoffensief (a) communicatieplan 10j, b) leesfonds, c) auteursresidenties tso/bsso en d) (voor)lezen binnen schoolmuren na schooltijd kleuters en 1^e lj, e) rijke teksten voor OKAN/OAN-leerlingen f) extra ondersteuning van de luisterpuntbibliotheek en g) leesacties via de VRT + acties andere beleidsdomeinen - Koala en taalintegratie KL-LO - Screening en taalintegratie SO - Zomerscholen - Taalstimulerende projecten (tot 31/8/2022) - Lezen op School (tot 31/8/2022) - Prioritaire nascholing (20-22) begrijpend lezen; taaldidactiek. En voor 22-24: taalintegratie basisonderwijs met focus op einde kleuter-start lager. - Taalunie zet in op lezen, maar in komende periode ook op schrijven, luisteren, spreken (dus de hele taalcompetentie) - Rondetafels Taalunie en lerarenopleiding i.f.v. optimaliseren lees- en taaldidactiek - Specifiek voor de secundaire scholen in de Vlaamse Rand werkt vzw 'de Rand' een ondersteuningsaanbod uit dat loopt van 2022 t.e.m. 2024 en dat focust op het versterken van het taalbeleid van de scholen en het verhogen v/d ouderbetrokkenheid.	

	- Actieplan geletterdheid – volwassenenonderwijs	
28.Achterstand in de instructietaal aanpakken - Vanaf de kinderopvang sterk inzetten op rijk taalgebruik Nederlands en tevens de link leggen met het volwassenenonderwijs en de sociaal-culturele sector om de (groot)ouders op enthousiasmerende wijze te betrekken. - Kinderen die een andere thuistaal dan het Nederlands spreken, positief stimuleren om ook de instructietaal te leren beheersen. - Instructietaalachterstand onmiddellijk remediëren. - Zo nodig: een extra taalleerkracht aanstellen in de kleuterklas met voldoende expertise om taalachterstand te remediëren. - Kinderen met een te grote instructietaalachterstand de kans geven om in de derde kleuterklas een meer intensieve taaltraining te volgen. - In de lerarenopleidingen (én in de opleidingen Kinderopvang) sterker dan nu het geval is inzetten op Nederlands en op remediëring van de aandachtspunten bij de verwerving ervan. - Voldoende kansen geven aan leerlingen om een instructietaalachterstand in te halen tijdens de les en tijdens de verlengde schooldag en/of zomerscholen.	- Zie advies 4	

Advies 5 Inzetten op een centrale rol van de leerkracht die het leerproces actief stuurt vanuit zijn expertise en dit doet op een wetenschappelijk-didactisch verantwoorde manier.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
5.Inzetten op een centrale rol van de leerkracht die het leerproces actief stuurt - Kiezen voor directe instructie als de meest efficiënte vorm van	- Kwaliteitsalliantie - Leerpunt	

onderwijs. - Sturen van het leerproces door competente leerkrachten die zich niet laten overrulen door hand- en invulboeken.		

Advies 11 Meer leermogelijkheden geven aan kinderen met een leerachterstand.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
11. Meer leermogelijkheden geven aan kinderen met een leerachterstand - Aan leerlingen met een leerachterstand bijkomende leer- en oefentijd samen aanbieden, ook buiten de gewone lestijden, zonder financiële kosten en binnen de schoolmuren. De zomerscholen zijn een voorbeeld. - Op die manier ‘schaduwonderwijs’ beperken en vermijden dat de verantwoordelijkheid voor de leerlingbegeleiding en het aanleren van leerstof deels buiten de schoolmuren komt te liggen.	- Zomerscholen - Leesoffensief: actie “versterken van (voor)lezen na schooltijd binnen schoolmuren voor kleuters, 1^e leerjaar” - Bestaande maatregelen lager/SO rond flexibele leerprogramma’s voor leerlingen met leerachterstand - Mogelijkheid tot verplichte remediëring binnen eerste graad SO - Decreet leersteun - Buddyprojecten (Leerbuddy Vlaanderen) - Middelen Bijsprong	

Advies 15 Bijzondere aandacht besteden aan de sterktes, de noden en de specificiteit van de arbeidsmarktgerichte studierichtingen (ook aan de B-stroom). Startschot: het samenroepen van een Staten-Generaal.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
15. Bijzondere aandacht besteden aan de sterktes, de noden en de specificiteit van arbeidsmarktgerichte studierichtingen - De plaats van de basisvorming binnen technische en beroepsgerichte opleidingen grondig evalueren. Zo nodig, het curriculum herzien. - Een gespecialiseerde professionele ontwikkeling voor leerkrachten in deze onderwijsvormen creëren. - Praktijkleraars in arbeidsmarktgerichte opleidingen de kans geven voeling te houden met het werkveld dankzij flexibele arbeidsovereenkomsten.	- Nieuwe ambitieuze eindtermen/minimumdoelen secundair onderwijs met aandacht voor BSO/TSO. - Duaal leren met allerlei instap/opstapopties - Modernisering SO - Bedrijfsstages leraren - Flexibiliteit in aanwerving leraren, hybride leraar (klas & bedrijf); Zij-instroom leraren - Inzet op taal bv actie leesoffensief “auteursresidenties bij tso/bs0” - BSO genereert hogere omkadering dan andere onderwijsvormen - Voorzien van XR/VR	-

- Extra aandacht en omkadering geven aan bso-scholen in centrumsteden. - Werken aan de publieke waardering voor technische en beroepsgerichte richtingen door het samenroepen van een Staten-Generaal. - De vakbekwaamheid en technische onderlegdheid van arbeidsmarktgerichte leerlingen in de kijker plaatsen o.a. door het inrichten van wedstrijden door bedrijven en zelfstandigen.	- materiaal voor TSO en BSO - Voorzien van ICT-middelen voor de meest kwetsbaren. - Subsidie SODA+ - Actieplan schoolverlaters optimaliseren	

Advies 21-24-25 Aandacht voor het kleuteronderwijs: verlagen van de leerplicht, realistische klasgrootte, aandacht voor geletterdheid, gecijferdheid en attitudevorming.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
21. Meer aandacht voor het cognitieve belang van het kleuteronderwijs met meer nadruk op geletterdheid en gecijferdheid - De kleuterschool als een volwaardige school besturen en niet als een aanhangsel van het basisonderwijs. - Uren die voorbestemd zijn voor het kleuteronderwijs kleuren en niet voor andere doeleinden gebruiken.	- Leesoffensief actie (voor)lezen - Koalascreeening en taalintegratietrajecten - Impact-opvolging door ESF-traject - Uren kleuteronderwijs zijn gekleurd, kunnen slechts beperkt worden overgedragen - Profiel en projecten sterke schoolleiders	
24. Verhoog de participatiegraad voor alle kinderen. Verlaag geleidelijk aan de leerplicht - De leerplicht geleidelijk verlagen om alle kinderen te bereiken. - Ouders sensibiliseren om de zindelijkheidstraining te intensifiëren wanneer dit te belastend is voor de algemene werking van de school.	- Leerplicht van 6 naar 5 sinds 1/9/2020 - Samen met Kind & Gezin afspraken maken over communicatie over zindelijkheidstraining (ism Welzijn)	
25. Aandacht voor een realistische klasgrootte in het kleuteronderwijs - Klassen beperken tot maximaal 20 kleuters.	- Extra instaplestijden vanaf de krokusvakantie op de instapdagen	

Advies 27-30-31 Voldoende aandacht voor de impact van armoede op het leren en het naar school gaan; aan kansarme kinderen hoge verwachtingen stellen en ook aan hen een rijk cultureel en kunstzinnig aanbod doen.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
27. Voldoende aandacht voor de impact van armoede op het leren en	- Koning Boudewijnstichting: projecten kleine kinderen,	

het naar school gaan - Een voorkeurspositie verlenen en individuele ondersteuning bieden aan kinderen die in (structurele) armoede opgroeien. - Hiertoe op school een gevoeligheid of alertheid ontwikkelen om bepaalde vormen van armoede te onderkennen en aan te pakken. - Als school dit (groeierende) probleem ter sprake brengen bij het beleid omdat er vangelijke kansen geen sprake kan zijn zonder een efficiënt armoedebeleid.	grote kansen - Stichting Robin - Vzw Krijt - Nieuwe GOK-werking met aandacht voor armoede. - Automatisch toekenning van de schooltoeslag (waardoor er veel meer wordt voorzien voor de kansarmen)	
30. Aan kansarme kinderen hoge verwachtingen stellen - Leerdoelen stellen aan SES- en ECM-kinderen die overeenstemmen met hun reëel potentieel, ongeacht hun afkomst. - Kansarme kinderen omringen met de meest onderlegde leerkrachten, die geloven in het groeipotentieel van elk kind en elke jongere. - In positieve zin belang hechten aan de groeimogelijkheden van kansarme en ECM-kinderen bij de overgang van lager naar secundair onderwijs of bij het studieadvies tijdens een -delibererende - klassenraad. - De ondersteuningscoëfficiënt (subsidie) voor kansarme leerlingen verhogen om op internaat te kunnen gaan.	- Ambitieuze eindtermen/minimumdoelen voor iedereen. - Vlaamse toetsen die focussen op Nederlands en wiskunde gelden voor alle leerlingen.	
31. SES-leerlingen hebben ook recht op een rijk inhoudelijk (cultureel en kunstzinnig) aanbod - Sterk inzetten op de culturele en intellectuele emancipatie van kinderen, SES of andere, vooral ook in scholen met overwegend arbeidsmarktgerichte studierichtingen.	- Ambitieuze eindtermen/minimumdoelen voor iedereen. - Leesfonds (Leesoffensief) - GOK en SES middelen zorgen ervoor dat scholen meer middelen genereren indien ze aantikken op de SES-indicatoren.	-

Advies 37 Het buitengewoon onderwijs erkennen als gespecialiseerd onderwijs.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen

37. Het buitengewoon onderwijs erkennen als gespecialiseerd onderwijs waarvoor bijkomende vorming en scholing noodzakelijk is - De groeimogelijkheden van het kind en niet de eventuele onzekerheid van de ouders centraal stellen bij een mogelijke overstap naar het buitengewoon onderwijs. Een eventuele doorverwijzing degelijk onderbouwen zodat ouders de zinvolheid van de overstap inzien. - Het buitengewoon onderwijs aanzien als een volwaardige onderwijsvorm, maar dan met een andere snelheid en met andere doelen. - Het buitengewoon onderwijs ondersteuning geven om het verder uit te bouwen (in plaats van het af te bouwen). - Een grotere samenwerking tussen het regulier en buitengewoon onderwijs invoeren om leerlingen met leerproblemen een vlotte overgang te kunnen bieden tussen beide onderwijstypes. - Een heldere omschrijving geven van de gewenste beginsituatie bij de start van 1B van het secundair onderwijs als leidraad voor het regulier en het buitengewoon onderwijs. - Voldoende aandacht schenken in de lerarenopleiding aan de specificiteit van deze onderwijsvorm, met name door het geven/delen van goede praktijkvoorbeelden door ervaren leerkrachten uit het buitengewoon onderwijs met nadruk op wat werkt en wat niet.	- Decreet leersteun en bijhorende professionalisering	

Advies 38 Alle partners (ouders, directies, schoolbesturen...) ondersteunen de leerkracht en zorgen ervoor dat hij/zij zijn/haar kerntaak kan uitvoeren. Daartoe moeten de maatschappelijke verwachtingen tegenover het onderwijs worden gereduceerd.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
38. Ervoor zorgen dat de leraar zijn/haar kerntaak kan uitvoeren - Van kwaliteitsvol lesgeven - opnieuw - dé kernopdracht van de leraar maken. Hiertoe	- CAO - o Aanvangsbegeleiding - o Meer ruimte voor kerntaak: kinderverzorgers,	

op school voldoende omkadering voorzien in de vorm van adequaat administratief en technisch personeel, leerlingbegeleiders, zorgcoördinatoren en ICT-coördinatoren. - De maatschappelijke verwachtingen tegenover het onderwijs reduceren. - Blijvend inzetten op het verlagen van planlast die niet aantoonbaar bijdraagt tot goed onderwijs. - Evalueren in hoeverre extra activiteiten in de rand van het onderwijsgebeuren noodzakelijk zijn en bijdragen tot de ontwikkeling van de leerlingen.	beleidsmedewerkers, ICT-coördinator ondersteunen - o ICT-ondersteuning (materiaal, internet, navorming) - Planlastradar/-calculator onderwijsinspectie - Expert-leraar - Sterke schoolleiders - Proeftuinen/pilootprojecten schoolorganisatie - Datawijzer onderwijsinspectie ter beschikking van alle scholen	

Advies 47 Kansen voor een aantrekkelijke loopbaan: de expertleraar.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
47.Kansen voor een aantrekkelijke loopbaan: de expertleraar - De vlakke loopbaan doorbreken door het creëren van het ambt van expertleraar. - Een kader creëren en budget voorzien zodat uitstekende lesgevers tijd en middelen krijgen voor hun professionele ontwikkeling tot expertleraar. - Expertleraren voor een aantal uren vrijstellen om hun diepgaande expertise met andere scholen te delen of deeltijds te doceren in een lerarenopleiding.	- Zijnstroom stimuleren - Concept expertleraar	

Advies 50-51-53 Een versterkte lerarenopleiding met een bindende instaproef, met verscherpte basiscompetenties, met een sterk inhoudelijk-didactisch accent op de wetenschap van het leren, met meer praktijkervaring dankzij oefenscholen, met onderlegde lerarenopleiders, met een curriculumpad dat verder opgevolgd wordt tijdens de latere professionalisering.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
50.Invoeren van vernieuwde basiscompetenties met juiste accententijdens de lerarenopleiding - De tien basiscompetenties van de leraar herwerken en aanpassen aan de reëlenoden van	- Voorbereidingen opgestart inzake optimaliseren inhoud lerarenopleiding, actualiseren basiscompetenties leraar,	

evidence-informed lesgeven. - Hier rekening houden met het (relatieve) belang van elke component bij het uit-oefenen van een succesvol leraarschap. - Meer inzetten op (en belang hechten aan) de kern van het leraarschap: vakkennissen onderwijskundig vakmanschap/ vakvrouwschap uitstralen en doorgeven. - Meer gelijkgerichtheid tussen de lerarenopleidingen bewerkstelligen.	curriculumpad leraar in nauw overleg met de lerarenopleidingen	
51. Opstellen van een curriculumpad voor de lerarenopleiding, met verdere inductie en professionalisering - Financiering voorzien om de basiscompetenties na afronding van de lerarenopleiding verder te verfijnen tijdens de zogenaamde aanvangsbegeleiding en de verdere duurzame professionalisering. - Ontwikkelen van een curriculumpad, opgebouwd uit een aantal vaste standaarden die zowel gebruikt worden in de lerarenopleiding, de aanvangsbegeleiding als bij de professionalisering. - De afgestudeerde leerkracht naast het diploma ook een overzicht geven van de bekwaamheden op de afzonderlijke onderdelen van het curriculum. - Dit overzicht van de afzonderlijke onderdelen gebruiken bij het coachen op de werkvloer. - Het curriculumpad van de individuele leerkracht afstemmen op eventuele lacunes in de basiscompetenties verworven tijdens de lerarenopleiding.	- Zie advies 50 - Leerpunt - Aanvangsbegeleiding	
53. De kwaliteit en praktijkervaring in de lerarenopleiding versterken dankzij onderlegde lerarenopleiders, expertleerkrachten en (de herinvoering) van de oefenscholen - Het belang van degelijke lerarenopleiders onderstrepen via het invoeren van een selectie-ambt voor lerarenopleider.	- Leerpunt - Concept expertleraar	

- Erover waken dat lerarenopleiders in staat zijn academische best-evidence te koppelen aan praktijkervaring. - Lerarenopleiders in hogescholen en universiteiten laten bijstaan door expertleraars met praktijkervaring. - Lerarenopleidingen aanzetten om samen te werken met daartoe aangeduide oefenscholen waar veelvuldig modellessen gevolgd en stagelessen gegeven worden.		

Advies 55 Kwaliteitsvolle neveninstromers aantrekken, ze degelijk opleiden en financieel honoreren.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
55.Kwaliteitsvolle neveninstromers aantrekken, ze (financieel) honoreren en bijkomend vormen - De in te brengen anciënniteit van zij-instromers in knelpuntvakken secundair onderwijs verhogen en ook uitbreiden naar een bredere waaier van vakken. - Eenzelfde regeling voorzien voor zij-instromers in het basisonderwijs. - Een degelijke didactische opleiding voorzien voor zij-instromers die rechtstreeks uit de private sector komen.	- Meenemen anciënniteit - Stimuleren zij-instroom - Aangepaste trajecten lerarenopleiding voor zij-instromers	.

Advies 58 Oprichten van een onafhankelijk Kenniscentrum Onderwijs.

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
58.Oprichten van een onafhankelijk Kenniscentrum Onderwijs - Het Kenniscentrum Onderwijs legt de verbinding tussen onderzoek en praktijk, en verspreidt de wetenschappelijke kennis. - De onafhankelijkheid en de professionaliteit van het Kenniscentrum garanderen. - Dit centrum staat in voor het: • inrichten van de gecertificeerde professionalisering van leraar tot expertleraar • organiseren van professionaliseringstrajecten • synthetiseren van Vlaams en internationaal onderzoek • ondersteunen van onderwijsgericht onderzoek • tot stand brengen van een wisselwerking tussen onderzoek, praktijk en beleid • dissemineren van evidence-informed kennis over effectief onderwijs als tegenwicht voor de markt- of ideologisch gestuurde visies op kennisoverdracht • Verfijnen van de vooropgestelde kwaliteitsindicatoren voor hand- en leerwerkboeken en digitale leermiddelen. • Maken van de link met andere commissies om excellentie na te streven en (verdere) potentiële versnippering een halt toe te roepen. • Onderhouden van internationale contacten en zorgen voor internationale kennisdeling.	- Leerpunt	

Andere – niet prioritair naar voorgeschoven adviezen

ADVIES met daaronder subadviezen	Aansluitend bij huidig beleid	Bemerkingen
3. Stimuleren van evidence-informed didactiek, gericht op optimalisering van cognitieve processen en leerprestaties - Nieuwe onderwijsmethodes enkel introduceren indien ze in wetenschappelijke proefopstellingen en op de klasvloer hun effectiviteit en efficiëntie bewezen hebben. - Evidence-informed methodes in ere herstellen. - Deze evidence-informed didactische aanpak verankeren in de lerarenopleiding. - Deze evidence-informed didactische aanpak verankeren en evalueren in de ontwikkeling van didactisch materiaal. - Afstappen van een overladen curriculum met steeds weer nieuwe leerinhouden en sociale activiteiten.	- Leerpunt - Professionalisering/prioritaire nascholing - Kwaliteitsalliantie - Minder overladen curriculum: aanpak bijsturing eindtermen/minimumdoelen met focus op Nederlands, moderne talen en STEM. Zal worden overgezet naar basisonderwijs. - Middelen PBD voor o.a. effectieve didactiek - OBPWO en andere onderzoeksopdrachten - Didactiekontwikkeling iSTEM via VLUHR	
6. Verhogen van de ambitie en trainen van het doorzettingsvermogen om het welbevinden te laten groeien - Stellen van hoge doelen door de leerkrachten. - Een cultuur creëren waarin leerlingen hoge leerambities koesteren voor en uit zichzelf.	- Nieuwe ambitieuze eindtermen /minimumdoelen secundair onderwijs. Wordt overgezet naar basisonderwijs - Verhogen welbevinden: relanceplan ‘van kwetsbaar naar weerbaar’ – - ESF-Warme Scholenproject - ondersteuning via tools welbevinden.	
7. Fouten mogen maken en gerichte feedback krijgen om het leerrendement te verhogen - Een cultuur creëren waar fouten durven en mogen maken grondvoorwaarden zijn om tot leren te komen. - Feedback geven vooral gericht op (1) de inhoud van de taak en het product, (2) het proces, en (3) het verbeteren van de zelfregulatie van de leerling. - Inzetten op een degelijke evaluatiepraktijk als onderdeel van kwaliteitsvol onderwijs.	- Middelen PBD ter ondersteuning voor brede basiszorg en effectieve didactiek (kan ook thema feedback en evaluatiepraktijk omvatten) - Visie Vlaamse toetsen NL en wiskunde = ontwikkelingsgericht	

8. Creëren van een rustige, veilige en overzichtelijke school- en klasomgeving - Concentratie van de leerlingen verhogen door een goede structuur in de les en tijdens werkopdrachten. - Concentratie- en meditatieoefeningen aanbieden, naast bewegingsactiviteiten en sport. - Als gezamenlijke opdracht van ouders en school, leerlingen elementaire omgangsvormen bijbrengen. - Leerlingen de kans geven hun inlevingsvermogen en altruïsme te vergroten. Een duidelijk beleid uitstippelen over hoe met storend gedrag om te gaan. - Ervoor zorgen dat dit beleid breed gedragen wordt door het hele schoolteam en gericht is op responsabilisering van de leerling. - Erop aandringen dat ouders de pedagogische werking van de school ondersteunen. - In de lerarenopleidingen meer inzetten op klasmanagementtechnieken die echt werken, zowel theoretisch als praktisch.	- Middelen PBD ter ondersteuning voor brede basiszorg en effectieve didactiek - Kwaliteitsalliantie - Decreet leersteun en bijhorende professionalisering - Voorbereidingen opgestart inzake optimaliseren inhoud lerarenopleiding, actualiseren basiscompetenties leraar, curriculumpad leraar in nauw overleg met de lerarenopleidingen	
9. Van jongs af aan gedoseerd leren omgaan met sociale media - De ouders begeleiden en volgen hun kinderen op m.b.t. digitale verslaving en concentratieverlies. - Ook op school meer aandacht schenken aan de omgang met digitale media, in het bijzonder aan het gebruik van smartphones. - Het enorme groeivermogen van hersenen van kleuters benutten om op zoveel mogelijk manieren al hun zintuigen te stimuleren. - Mediageletterdheid en mediawijsheid bij leerlingen actief stimuleren.	- Eindtermen/minimumdoelen SO - Te bekijken bij ontwikkeling eindtermen/minimumdoelen basisonderwijs	
10. Rekening houden met de	- Leerpunt	

verschillen tussen leerlingen, met behoud van het klasverband - Voorzichtig en selectief omgaan met de techniek van het differentiëren. - Wanneer voor differentiatie wordt gekozen, dan inzetten op convergerende differentiatie. - Na het basisonderwijs leerlingen van verschillende cognitieve niveaus niet systematisch in dezelfde klassen zetten. - Meer inzetten op de ontwikkeling van wetenschappelijk onderbouwde instrumenten die de studiekeuze ondersteunen.	- Middelen PBD oa brede basiszorg en effectieve didactiek - Decreet leersteun en bijhorende professionalisering	
12.Het zittenblijven benaderen als weloverwogen optie - Zittenblijven afwegen tegenover alternatieven. - Bisjaar zorgvuldig kalibreren zodat het effectief tot leerwinst leidt.	- Overzitten na clausulering is afhankelijk van bindend advies klassenraad SO en niet-bindend advies CLB - mogelijkheid tot beperkte verlenging duur schooljaar om onderwijsdoelen bereikbaar te maken	
13.Voldoende uitdaging aan hoogbegaafde leerlingen bieden en henbinnen het reguliere onderwijs houden - Meer inzicht ontwikkelen in wat hoogbegaafdheid (niet) is. - Het maatschappelijke belang van hoogbegaafdheid meer onderstrepen. - Aandacht en ondersteuning krijgen vanuit de leersteuncentra en de onderwijsverstrekkers. Hiervoor de nodige financiering voorzien. - Scholen evalueren op hun omgang met hoogbegaafde leerlingen.	- Projecten hoogbegaafden (good practices) - Decreet leersteun	
14.Helder omschreven eindtermen formuleren ter bevordering van het cognitief leren - Consequent het begrip 'eindtermen' door het woord 'minimumdoelen' vervangen. Eindtermen helder formuleren en meer laten aansluiten bij de corebusiness van het onderwijs. - Onderzoeken of de inhoud van de	- Nieuwe ambitieuze minimumdoelen (eindtermen/minimumdoelen) secundair onderwijs met focus op NL, wiskunde, STEM. - Wordt overgezet naar ambitieuze eindtermen/minimumdoelen basisonderwijs. - Afspraak om te spreken over	

16 sleutelcompetenties - die aan de basis liggen van de nieuwe eindtermen - afgeslankt moet worden.	‘minimumdoelen’	
16. Gebruik maken van gestandaardiseerde toetsen als een kostenefficiënte en sociaal faire maatregel om leerprestaties te verhogen - Resultaten van de gestandaardiseerde toetsen integreren in de onderwijskwaliteitszorg zodat ze een gunstige invloed hebben op het beleid en op de klaspraktijk, waarbij het concept leerwinst centraal staat. - Ervoor zorgen dat schoolteams over voldoende datageletterdheid beschikken om de interne kwaliteitszorg te versterken door een correcte interpretatie van de toetsresultaten. - Meenemen van de toetsresultaten in het toezicht door de onderwijsinspectie. Ervoor zorgen dat deze toetsen primair gebruikt worden voor kwaliteitszorg, op verschillende niveaus, als input voor een datagebaseerde verbetering van de klas-praktijk, en niet als publieke indicator van schoolkwaliteit. - Deze toetsen psychometrisch en wetenschappelijk onderbouwen. - Op termijn een gediversifieerd aanbod aan gestandaardiseerde toetsen over de leerdomeinen heen uitwerken.	- Decreet en uitrol Vlaamse toetsen. - Visie Vlaamse toetsen: ontwikkelingsgericht - Datageletterdheid: Middelen PBD + steunpunt Vlaamse toetsen (rapportering) voorziet begeleiding - Verplicht begeleidingstraject voor minder presterende scholen (volgt normale doorlichtingscyclus onderwijsinspectie)	
17. Met inzicht omgaan met kwaliteitsvolle hand- en leerwerkboekendankzij vooropgestelde kwaliteitsindicatoren - Leerkrachten en vakwerkgroepen sensibiliseren opdat zij verantwoordelijk blijven voor de inhoud en het gebruik van kwaliteitsvolle handboeken en ze zich niet laten overrulen door leerwerkboeken. - Handboeken wetenschappelijk screenen op de principes van leereffectief materiaal. - Opstellen van	- Kwaliteitsalliantie - Leerpunt	

kwaliteitsindicatoren waaraan hand- en leerwerkboeken moeten voldoen (via werkgroep De Man). - Deze kwaliteitsindicatoren permanent verfijnen en ter beschikking stellen van directies en leraars via het op te richten Kenniscentrum.		
18.Evidence-informed aandacht hebben voor digitaal (afstands)onderwijs als didactisch middel - Digitale hulpmiddelen inzetten waar ze de onderwijskwaliteit of de leerwinst daadwerkelijk verhogen. - Zich bewust zijn van de voor- en nadelen van het gebruik van digitale middelen. Degelijke navormingen over digitale geletterdheid voorzien. - Platformen waarop leerkrachten leermiddelen uitwisselen, screenen op vlak van werkbaarheid en correctheid.	- Digisprong - Kwaliteitsallianite - Middelen PBD oa effectieve didactiek, datageletterdheid - Leerpunt - Optimaliseren KlasCement – eerste aanzet via Talenplatform	
19.Huiswerk inzetten als een goedkoop en adequaat didactisch instrument - Huiswerk gebruiken als didactisch middel op de geschikte leeftijd en in de geschikte mate.	- Leerpunt	
20.Zorgen voor een gelijkere en betere spreiding van de vakantiedagen. Heel geleidelijk aan een iets kortere zomervakantie invoeren en dit compenseren door ruimere vakantieperiodes tijdens het schooljaar. - Als overgang de zomervakantie altijd starten en eindigen met een weekend. - De lengte van het tweede en derde trimester gelijkschakelen door de vakantie tussen beide niet langer afhankelijk te maken van de wisselende datum van het paasfeest.	- Vanuit bevraging bleek er geen draagvlak voor veranderen vakanties	
22.Aandacht voor de vormende waarde van muziek, zang en patroonherkenning in het kleuteronderwijs - Zang en dans behouden als essentiële elementen van het kleuteronderwijs en van de	- Te bekijken bij ontwikkeling eindtermen/minimumdoelen basisonderwijs	

opleiding kleuteronderwijs. - Patroonherkenning in het kleuteronderwijs en in de opleiding kleuteronderwijs voldoende belichten.		
23.Aandacht voor het trainen van emotionele zelfcontrole en aanleren van copingstrategieën in het kleuteronderwijs - Doorzettingsvermogen, discipline en werkJijver aanleren om het leervermogen te verhogen. - Weerbaarheid op jonge leeftijd aanleren om hindernissen op latere leeftijd gemakkelijker te nemen.	- Te bekijken bij ontwikkeling eindtermen/minimumdoelen basisonderwijs	
26.Helpende handen in de kleuterklas bieden een waardevolle ondersteuning - Helpende handen introduceren die de kleuteronderwijzers ontlasten van exclusie ve zorgtaken. - Bewaken van één pedagogische lijn onder leiding van de kleuteronderwijzer(es). De vrijgekomen tijd kwalitatief gebruiken voor gecijferd- en geletterdheid of voor attitudetraining.	- Extra uren kindverzorg - Extra uren zorg taalintegratie - overleg met Kind & Gezin hoe we ouders kunnen stimuleren om zindelijkheidstraining vroeger op te starten - Versterken gecijferdheid en attitudetraining: te bekijken bij ontwikkeling eindtermen/minimumdoelen basisonderwijs	
29.Wees alert voor stereotypering - De nadruk leggen op de band van wederzijdsheid tussen leerling en school. - Het voorbeeld geven door niet mee te stappen in negatieve beeldvorming en door een bijzondere gevoeligheid te ontwikkelen om stereotyperingen te voorkomen. Ook en vooral bij kansarme kinderen gevoelig zijn voor faalangst en stress.		
32.Investeren in de band tussen de school aan de ene kant en ECM- en kansarme kinderen en hun ouders aan de andere kant - Kansarme en ECM-kinderen overtuigen dat de school ook hun school is, zelfs al worden ze er geconfronteerd met een andere culturele setting. - De empathie onder elkaar en de burgerschapszin van alle leerlingen uit het secundair onderwijs vergroten door een naschools sociaal project aan te	- Specifiek voor de secundaire scholen in de Vlaamse Rand werkt vzw 'de Rand' een ondersteuningsaanbod uit dat loopt van 2022 t.e.m. 2024 en dat focust op het versterken van het taalbeleid van de scholen en het verhogen v/d ouderbetrokkenheid.	

bieden. - Extra inspanningen doen om ouders van kansarme kinderen en kinderen van een etnisch-culturele minderheid bij de schoolwerking te betrekken.		
33.Versterk, monitor en structureer het GOK-beleid van de scholen - Onderzoeken of en welke ondersteuning, zoals bijvoorbeeld GOK-uren, een probaat middel zijn om ongelijke kansen te verkleinen. - Een systeem opzetten dat van scholen meer verantwoording over de aanwending van deze middelen vereist zonder de autonomie van scholen te ondermijnen. - Alleen professionele leerkrachten met voldoende extra kennis over leer- en taalachterstand de GOK-uren laten opnemen. - Het gelijke onderwijskansenbeleid verder ondersteunen door bijkomende maatregelen: • Incentives ontwikkelen opdat de meest geschikte leerkrachten zich in GOK-scholen engageren. • In de lerarenopleiding voldoende aandacht schenken aan de problematiek vankansarme en ECM-leerlingen. • Stageplaatsen voorzien in gesegregeerde scholen die beschikken over een intern gedragen, uitgevoerd en dynamisch stappenplan. • GOK-expertopleidingen financieren. • Stimuleren van de uitwisseling van goede praktijken tussen scholen met een gelijkaardige leerlinginstroom. • Een belangenbehartiger van kansarme kinderen aanstellen op Vlaams onder- wijsniveau om de problematiek rond kansarmoede in het	- Belangenbehartiger (kinderrechtencommissaris) - Autonomie van onderwijsverstrekkers op het vlak van GOK-beleid is vanaf 2021-2022 verruimd + controle door inspectie wordt geïntegreerd in reguliere schooldoorlichting - Nieuwe GOK-werking (van 3 jaarlijkse cyclus naar jaarlijkse toekenning).	

onderwijs onder de aandacht te brengen. - Goede voorbeelden van succesvolle SES-initiatieven ruim bekend maken.		
34.Duidelijk communiceren over de doelstelling en haalbaarheid van inclusief onderwijs - De doelstelling van inclusief onderwijs scherpstellen door in de eerste plaats te vertrekken vanuit het belang van het kind. - De eventuele overstap naar het buitengewoon onderwijs goed onderbouwen en zien als een positieve keuze. - Grotere samenwerking tussen buitengewoon en regulier onderwijs stimuleren. Een referentiekader opstellen dat gedeeld wordt door alle betrokken actoren (school, CLB en leersteuncentra) om in samenspraak kwaliteitsvolle ondersteuning te realiseren. - De werkzaamheden van de Commissie Struyf verderzetten om de contouren van een realistisch en werkbaar inclusiebeleid scherper vast te leggen.	- Decreet leersteun - Referentiekader kwaliteitsvol ondersteunen is opgestart	
35.Voorkomen van overdiagnosticering en therapeutisering van leerproblemen en/of stoornissen via een handelingsgerichte diagnostiek - De diagnose voor kinderen met een leerbeperking opstarten vanuit de observatie in de klas, eerst door de leerkracht en (eventueel) daarna door een externe expert die de leerling in de klas observeert. - Na de observatie en een handelingsgerichte diagnostiek, een plan van aanpak voorstellen. - Een diagnose door externen die de link met de concrete klaspraktijk missen enkel gebruiken als achtergrondinformatie. - Omzichtig omspringen met de mogelijkheid om kinderen	- Decreet leersteun + bijhorende professionalisering - Leerpunt - Middelen PBD voor o.a. brede basiszorg en verhoogde zorg	

systematisch vrij te stellen van bepaalde leerstofonderdelen (dispensering).		
36. Het CLB, de begeleidingsdiensten en de nieuw op te richten leersteuncentra niet alleen een adviserende, maar ook een meer ondersteunende rol geven - Leersteuncentra en leerondersteuners adviseren niet alleen, maar bieden daadwerkelijk ondersteuning aan de leerkracht. - CLB-medewerkers en leerondersteuners moeten voldoende (zichtbaar) aanwezig zijn op school en eventueel in de klas. - CLB-medewerkers maken hun draaischijffunctie waar richting externe hulp- en ondersteuningsorganisaties en nemen de coördinatie van de ondersteuningsnetwerken op zich.	- Decreet leersteun + ondersteuners via ondersteuningsnetwerken in de scholen	
39. De leerkracht versterken met een breed partnerschap gericht op sterk onderwijs - Leerkrachten de mogelijkheid geven om door te verwijzen naar tijdige en gespecialiseerde hulp wanneer de problematiek rond specifieke leeruitdagingen te complex wordt. - Hiertoe ook leerlingen responsabiliseren omtrent hun belangrijke bijdrage voor een leerrijk klasklimaat. - De taak van de leerkracht bij complexe problematieken (zoals eetstoornissen of een psychische stoornis) duidelijker afbakenen. Ouders, leerlingen... bewust makendat niet alle problemen onmiddellijk op te lossen zijn, niettegenstaande een breed partnerschap.	- Decreet leersteun - Rol CLB als draaischijf - Middelen PBD oa brede basiszorg	
40. De ouders steunen de leerkracht. - Ouders staan schouder aan schouder met het schoolteam en nemen orde- en attitudeproblemen van hun kinderen mee op. - Ouders waken erover dat hun	- Scholen kunnen hun GOK-middelen gebruiken om te werken aan ouderbetrokkenheid. - Specifiek voor de secundaire scholen in de Vlaamse Rand werkt vzw 'de Rand' een ondersteuningsaanbod uit dat	

kinderen voldoende kwaliteitsvolle slaaptijd krijgen door onder andere de schermtijd te beperken. - Ouderlijke verantwoordelijkheden worden niet naar de school en de leraar door- geschoven. - Ouders ondersteunen jonge kinderen om het geleerde thuis te verwerken. Ouderbetrokkenheid op de basisschool verhogen door vormingsmomenten in te richten. - Schoolbetrokkenheid bij ouders met een SES- of ECM-achtergrond stimuleren en hen vertrouwd maken met belangrijke aspecten van de schoolcultuur.	loopt van 2022 t.e.m. 2024 en dat focust op het versterken van het taalbeleid van de scholen en het verhogen v/d ouderbetrokkenheid. -	
41.De rol van directie van een school als onderwijskundig verantwoordelijke versterken ten dienste van de leraar - Van goed opgeleide en goed omkaderde directieleden een prioriteit maken. - Het is de taak van directies om onderwijshypes (bv. onderwijsmethodes die niet werken) te filteren en naar buiten te brengen (bijvoorbeeld richting de onderwijs-verstreckers) wat er leeft op de klasvloer. - Pedagogisch opgeleide directeurs aan het hoofd van het directieteam plaatsen. Directies stimuleren om op de hoogte te blijven van wat degelijk lesgeven inhoudt en van de inhoudelijke, didactische en pedagogische vaardigheden die een goede leerkracht in de vingers moet hebben. - Voor directies voldoende omkadering voorzien door ze te omringen met specialisten, bijvoorbeeld voor herstellingen, financiën, administratie of het opvolgen van bouwdoossiers.	- Extra ondersteuning via beleidsmedewerker, ICT-coördinator - Kernprofiel voor schoolleiders in ontwikkeling - Professionaliseringsproject (relanceplan van kwetsbaar naar weerbaar) om onderwijskundig leiderschap bij schoolleiders te versterken. - Meelooptrajecten waarbij kandidaat-directeurs gedurende een bepaalde periode kunnen meelopen met een ervaren directeur (dooft uit à besparingsmaatregel). - Proeftuinen/pilootprojecten schoolorganisatie - Leerpunt ifv input knowhow ‘wat werkt’	
42.Autonomie, vertrouwen en	- Ambitieuze	

verantwoording balanceren - Beleidskeuzes betreffende de uitrol van het curriculum en de pedagogisch-didactische aanpak van het leerproces in de handen laten van betrokken leraren. - Leerkrachten aanspreken op hun verantwoordelijkheden. - De balans tussen autonomie, vertrouwen en verantwoording beter in evenwichtbrengen. - Vormen van horizontale verantwoording introduceren.	eindtermen/minimumdoelen vertalen in leerplannen - Via het nieuwste organisatiebesluit SO bevestigen we nogmaals ons vertrouwen in de autonomie van de klassenraad. - De Vlaamse toetsen zijn niet high stakes, maar zijn bedoeld om mee aan de slag te gaan met de nodige autonomie zodat de interne kwaliteitszorg versterkt wordt. - Kwaliteitsalliantie: leraren ook aan zet voor ontwikkeling leermiddelen	
43.Het persoonlijk functioneren van de leraar bespreekbaar maken - Sterker inzetten op prestatie management door kaders en instrumenten te ontwikkelen die het functioneren van de leraar bespreekbaar maken. - Ervoor zorgen dat prestatie management door de leerkracht ervaren wordt als een krachtig hulpmiddel om het eigen performeren te optimaliseren en niet als een bedreiging of bijkomende planlast. - De onderwijsverstrekkers en hun begeleidingsdiensten staan leraren hierin bij. - De onderwijsverstrekkers en hun begeleidingsdiensten stellen zich voldoende kritisch op tegenover zogenaamde revolutionaire nieuwe leer- en opvoedingsmethodes die niet wetenschappelijk onderbouwd zijn.	- Middelen PBD - Kernprofiel schoolleiders in ontwikkeling - Leerpunt	
44.Een informatierijke omgeving rond de leraar creëren - Het systematisch verzamelen en gebruiken van informatie voor het vormgeven van schoolbeleid en praktijk worden standaard. - Directies en leerkrachten de tijd geven om deze informatie te verwerken en om de nodige datageletterdheid te verwerven. - Een volwaardig	- Middelen PBD, oa datageletterdheid - Vlaamse toetsen: rapporten over leerlingen/leerwinst i.f.v. versterken kwaliteitszorg - Datawijzer onderwijsinspectie + planlastradar en planlastcalculator	

leerlingvolgsysteem uitwerken van instrument tot dashboard zonder dat dit de planlast verhoogt.		
45.De onderwijsinspectie inzetten als sluitstuk voor kwalitatief onderwijs - Een balans vinden tussen het waarden van de eigenheid van de school en het schoolteam wijzen op haar verantwoordelijkheden. - Op een professionele manier een deficiënte individuele leerkracht responsabiliseren en niet noodzakelijkerwijze de hele vakgroep of het hele lerarenteam. - Opvolgen of geconstateerde tekorten effectief werden weggewerkt. - Scholen of leerkrachten die verder willen gaan dan het gevalideerde doelenkader aanmoedigen en hierbij onderzoeken of de uitbreidingen waardevol en realistisch zijn. - De frequentie van de doorlichtingen verhogen. - De eindtermen als minimumdoelstellingen beschouwen. - De inspectieleden moeten evidence-informed onderwijs stimuleren, los van ideologisch gevoelige trends en met voldoende gelijkvormigheid in visie en aanpak. - Zorgen voor een inspectiebezoek om de 6 jaar, eventueel door de inspectiefocus te verkleinen. - De werking van de inspectie voldoende en regelmatig doorlichten.	- Gedifferentieerde doorlichtingen (korter, bepaalde focus) door inspectie - Ontwikkelingsgerichte doorlichtingen - Middelen PBD - Eindtermen zijn minimumdoelen	
46.Gerichte stappen zetten voor de herwaardering van het lerarenberoep - Doordacht en gericht communiceren over het belang van onderwijs en van het lerarenberoep. - Ambassadeurs van de klas aanstellen die op heel regelmatige basis getuigenis	- Dag van de leraar (rolmodel) - Campagne 'lesgeven is alles geven' - Onderwijsambassadeur	

af- leggen in de media. - Op alle mogelijke manieren het lerarenberoep in een positief en dus constructief daglicht stellen.		
48.Herijking van de vaste benoeming en de financiële waardering - De vaste benoeming handhaven als waarborg voor de autonomie van de leraar. Het schoolbeleid de tijd geven om de beslissing voor een vaste benoeming weloverwogen te nemen. Jonge leerkrachten voldoende tijd gunnen om te groeien in de job alvorens ze vast te benoemen. - Referentiekaders voor goed leiderschap inzetten voor het identificeren van en omgaan met onderpresterende leraren. - De mogelijkheid onderzoeken om na verlies van de vaste benoeming deze op- nieuw te verwerven, bijvoorbeeld na een professionaliseringstraject en in een andere onderwijsinstelling.	- Startende leerkrachten krijgen sneller uitzicht op vaste benoeming (extra ronde 1 juli 2021) - Verlening lerarenplatform 2023-2024 - ICT-ondersteuning (infrastructuur, internet) - Aanvangsbegeleiding - Aangepast functionerings- en evaluatiebeleid - Kernprofiel schoolleiders in ontwikkeling	
49.Aandacht hebben voor de (bijkomende) verloning van leerkrachten voor flexibele arbeidsprestaties en het aanstellen van een ombudspersoon - Afschaffen van het plage-uur in het secundair onderwijs. - In noodsituaties een leraar de kans geven om voor een korte periode meer dan 40% uren te cumuleren. - Onderzoeken op welke financieel stimulerende manier leerkrachten of directeurs op het einde van hun loopbaan aangemoedigd kunnen worden om nog deeltijds of voor een paar uur per week in het onderwijs actief te blijven en hiervoor een goed fiscaal kader ontwikkelen. - Een onderwijsombudspersoon aanstellen die de bezorgdheden van het onderwijs-veld kan doorgeven aan het beleid.	- Zij-instromers - meenemen anciënniteit - onderwijsambassadeur	
52.Praktijk en wetenschap in de lerarenopleiding optimaal	- Leerpunt - Voorbereidingen opgestart	

benutten. Verscherpte monitoring inzetten - Het curriculum van de lerarenopleiding laten aansluiten bij de wetenschappelijke best-evidence over het betreffende onderwerp. - Blijven inzetten op vakinhoudelijke expertise in de initiële lerarenopleiding secundair onderwijs en in de educatieve masters. - De mogelijkheid openhouden om voor een aantal vakken vakinhoudelijke experten in te zetten in het basisonderwijs. - Voldoende tijd en gelegenheid geven aan aspirant-leerkrachten om zich de basis set aan didactische vaardigheden eigen te maken. - Het te ver doorgedreven flexibiliseringstraject van het hoger onderwijs en dus ook van de lerarenopleidingen kritisch tegen het licht houden. - Hogescholen en universitaire lerarenopleidingen aanmoedigen om nauwer samen te werken aan een gemeenschappelijk kwaliteitskader. - De kwaliteit van de lerarenopleidingen sterk monitoren en waar nodig bijsturen, zoals voorzien in het Vlaams regeerakkoord.	inzake optimaliseren inhoud lerarenopleiding, actualiseren basiscompetenties leraar, curriculumpad leraar in nauw overleg met de lerarenopleidingen - Flexibilisering herbekeken binnen hoger onderwijs (knip)	
54. Zorgen voor kwaliteitsvolle instroom en uitstroom in de lerarenopleiding - Versteven van de instap in de lerarenopleiding met een bindende instaproef. Een verplichte en bindende instaproef invoeren die wetenschappelijk verfijnd is en gemonitord wordt door een onafhankelijke instantie om een kwaliteitsvolle instroom in de lerarenopleiding te verzekeren. - De kandidaten die niet slagen de kans geven om een remediëringstraject te volgen	- Vrijblijvende instaproef in lerarenopleiding met remediëring	

en opnieuw een test af te leggen. - Masters onder bepaalde voorwaarden in het basisonderwijs toelaten. - Geen totale vermastering van het lerarenberoep om alle geëngageerde kandidatende kans te geven.		
56.Kwaliteitsvol ondersteunen van de starter - Gestructureerde inductieprogramma's opstellen voor de beginnende leerkracht. - Voortdurende professionele ontwikkeling voorzien voor beginnende leerkrachten.	- Meenemen anciënniteit - Stimuleren zij-instroom - Aanvangsbegeleiding - Professionaliseringsinitiatieven - Leerpunt	
57.De lat hoger leggen voor de lerarenprofessionalisering - Opvolging en oefening inbouwen om ervoor te zorgen dat het geleerde tijdens studiedagen daadwerkelijk in de klaspraktijk toegepast wordt. - Meer aandacht tijdens de professionalisering voor vakkennis en -didactiek en minder voor generieke principes. - Daartoe effectieve methoden zoals coaching aanwenden. - Leraren kansen geven om hun kennis te delen, zowel binnen als buiten de schoolmuren. - Instellen van een centrale instantie die erop toeziet dat professionaliseringsinitiatieven kwalitatief hoogstaand zijn en inhoudelijk aansluiten bij de wetenschappelijke kennis over kansrijk onderwijs.	- Middelen PBD - Professionaliseringsinitiatieven - Leerpunt	